

Korzika na ceste k samostatnosti

- editor007 | 17. dubna 2024

FRANCIE: Francúzska vláda a volení predstavitelia Korziky sa dohodli na znení navrhovanej revízie ústavy, ktorá île de Beauté (Ostrov krásy) udeľuje autonómny štatút, šesť mesiacov po tom, čo prezident Emmanuel Macron prelomil dlhoročné francúzske tabu v otázke autonómie pre ostrov po desaťročiach konfliktu s Parížom. Návrh textu stanovuje uznanie autonómneho štatútu Korziky - v rámci Francúzskej republiky. V návrhu sa uvádza, „že „berie do úvahy jej vlastné záujmy spojené s jej ostrovným charakterom v Stredozemnom mori, s jej historickou, jazykovou a kultúrnou komunitou, ktorá si vytvorila jedinečné väzby na jej území“.

Rozsah právomocí, zákony a predpisy budú postupne upravované po komunikácii s najvyššími francúzskymi súdmi. Týmto krokom si Francúzsko ponechalo dohľad nad Korzikou preto, aby pri ponechaní istej formy autonómie neprišlo k úplnému vyhláseniu suverenity a vzniku nového štátu Korzika. Tu treba poznamenať, že Korzika spĺňa všetky kritériá na to, aby sa stala samostatným štátom na základe práv na sebaurčenie národov.

K tomuto kroku Francúzsko pristúpilo na základe tlaku korzickej verejnosti a tamajších politikov, aby upokojili politickú situáciu. Existovali obavy, že ak tento krok Francúzsko neurobí, nadobudne na Korzike prevahu revolučnejšia časť obyvateľstva v Ajacciu, ktorá žiadala úplnú nezávislosť od Francúzska.

Gilles Simeoni, umiernený šéf regionálnej administratívy na Korzike, situáciu okomentoval ako „rozhodujúci krok“ na ceste k autonómii. Uviedol, že „Princíp zákonodarnej moci, ktorá podlieha dohľadu ústavnej rady, bol jednoznačne prijatý.“ Celkovo zo situácie na Korzike vyplýva, že nateraz bola „hrozba“ (podľa francúzskeho videnia) úplnej samostatnosti oddialená. Je však isté, že postupne sa situácia vyvinie tak, že na mape sveta vznikne nový štát Korzika. „Sme v semifinále,“ dodal Simeoni. „Stále potrebujeme vyhrať semifinále a potom finále.“

Korzika sa stala súčasťou Francúzska v roku 1768 keď ju kúpilo od janovských vládcov. Korzičania tiež žiadajú oficiálne uznanie korzického jazyka, ktorý má bližšie k talianskym dialektom ako k francúzštine, a vyššiu ochranu pred cudzincami, ktorí kupujú ich pôdu.

Tieto separatistické alebo skôr oslobodzovacie snahy Korzičanov nevoňajú Francúzsku. Vo Francúzsku vládne politika ochrany jednoty krajiny v zmysle jakobínského sloganu z roku 1793: „Republika je jedna a nedeliteľná“. Je to však neudržateľná obrana. Pôvodné kolonizované krajiny sveta sa snažia neustále striasť zo seba jarmo nadvlády svojich pánov a dosiahnuť úplnú slobodu.

Udelenie osobitného štatútu Korzike vo francúzskej ústave si však bude vyžadovať podporu Národného zhromaždenia a Senátu, ako aj trojpäťtinovú väčšinu v kombinovaných komorách. Môže to byť problém pre Macronovu menšinovú vládu, ktorá nekontroluje ani jednu inštitúciu.

„Uznanie „historickej, jazykovej a kultúrnej komunity“ v skutočnosti znamená uznanie korzického ľudu,“ napísal Bruno Retailleau, šéf Les Républicains v Senáte a dodal, že môže dôjsť k rozpadu Francúzska. Vo francúzskej politike sa nikto nechce vzdáť kolonizovaných území, ktoré vnímajú ako súčasť Francúzska.

Potreba riešiť otázku Korziky sa stala naliehavou v roku 2022, keď vznikli nepokoje po smrteľnom väzenskom útoku na korzického militantného nacionalistu Yvana Colonna, ktorý si odpýkával

doživotný trest za atentát na prefekta Clauda Érignaca, najvyššieho predstaviteľa francúzskeho štátu na Korzike. Colonna sa po atentáte dlhých päť rokov skrýval ako pastier v korzických krovinách, dlho romantizovaných vo filmoch ako úkryt vlastencov a banditov. Stal sa z neho symbol vzdoru ostrova voči francúzskemu štátu a jeho smrť vo väzbe vyvolala búrlivú reakciu. Tisíce demonštrantov pochodovali cez mestá a mestá po celom ostrove a držali transparenty s nápismi Statu Francese Assassinu („Francúzsky štát je vrah“) a I Francesi fora („Von s Francúzmi“). Mladí ľudia sa dostali do konfliktov s políciou a zamerali sa na francúzske symboly, čím rozdúchali obavy z návratu násilia a krviprelievania, ktoré ostrov poznačovali od 70. rokov do prelomu storočia.

Hrozilo, že mladí Korzičania zoberú veci do vlastných rúk, ak úradníci nedokážu vyriešiť dlhodobé problémy ostrova.

Velkohubý a úlisný Macron v októbri minulého roku Korzičanom povedal: „Nájdite v sebe odvahu vybudovať korzickú autonómiu v rámci republiky.“ Čo nepovedal bolo, ako má vyzeráť autonómia. Autonómia môže mať napr. široký rámec – vlastnú vládu a parlament. Ale môže byť aj silne oklieštená na „guvernéra“, ktorý bude dohliadať na politický pokoj v zmysle samosprávy a pod francúzskymi zákonmi. Stupeň autonómie ostal za viac ako polroka nejasný. A plynúci čas môže „otupiť“ revolučné ostrie Korzičanov.

Treba si uvedomiť ešte jednu vec. Autonómia je vo Francúzsku značne tabuizovaná téma. Autonomistické snahy sa považujú za podkopávanie jednoty Francúzskej republiky. Akékoľvek úspešné úsilie v boji o samostatnosť francúzskych kolónií by bolo považované a chápané vo Francúzsku ako prehra.

Macron návrhom na neurčitú formu autonómie musel reagovať. Politická scéna Korziky sa výrazne zmenila, od roku 2021, keď korzické národné sily získali v miestnych voľbách v roku 2021 viac ako dve tretiny kresiel.

„Keď 70 % voličov podporuje nejakú formu autonómie od Paríža, vláda sa nemôže správať, akoby sa nič nestalo,“ poznamenal Thierry Dominici, politický analytik a expert na Korziku na univerzite v Bordeaux.

Ak zoberieme do úvahy nesúhlasné stanoviská Macronových zložiek moci v štáte, zistíme, že ochota vypracovania autonómneho štatútu pre Korziku môže byť v nedohľadne. S vysokou pravdepodobnosťou sa načrtne nejaká forma autonómie, ku ktorým budú prebiehať dlhotrvajúce rokovania. V skutočnosti pôjde o taktiku oddiaľovania dosiahnutia konsenzu medzi francúzskymi a korzickými politikmi. Patová situácia môže tak pokračovať a budeme čakať na ďalší vývoj politickej situácie na Korzike. Hlavne, či Korzičania prejavia dostatok odvahy, pri boji za svoju slobodu.

AUTOR: Ivan Štubňa

ZDROJ: France24 / Zem@Vek